

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **T. P. H.**, zastoupená Mgr. Ing. Karlem Mockem, advokátem se sídlem Nádražní 923/118, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2019, čj. OAM-174/ZA-ZA11-HA12-2019, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2020, čj. 33 Az 25/2019-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně podala dne 17. 2. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), neudělil. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, kterou Krajský soud v Brně shora uvedeným rozsudkem zamítl, neboť se ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobkyní uváděné důvody ani žalovaným zjištěné okolnosti neodůvodňují udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu či doplňkové ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[2] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž namítla nedostatečně zjištěný skutkový stav, čímž měl žalovaný porušit § 3, § 50 a § 68 správního řádu. Žalovaný neprovedl dostatečné dokazování v tom směru, aby jednoznačně postavil najisto, že stěžovatelce nehrozí v zemi jejího původu perzekuce, a to i pokud není např. nijak politicky aktivní. Rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu považuje za (zčásti) nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[3] Dle stěžovatelky je nepřipustné, aby žalovaný a soud v podstatě jen na základě její výpovědi uzavřeli, že důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany spočívají pouze v legalizaci pobytu na území ČR a že jí nelze poskytnout ani azyl z humanitárních důvodů. Žalovaný i krajský soud bez bližších úvah zjednodušeně dovodili, že jí žádná újma v souvislosti s odepřením mezinárodní ochrany v zemi původu nehrozí ani hrozit nemůže. Své závěry však nemohou opírat pouze o obecnou a navíc neaktuální zprávu Mezinárodní organizace pro Migraci (IOM) o Vietnamu. Stěžovatelka sice nedokáže popsat, jakým způsobem by proti ní mohly státní orgány v zemi původu postupovat, resp. jaká újma by jí mohla v důsledku uvedeného vzniknout. Je však toho názoru, že by minimálně na jednu z forem mezinárodní ochrany měla mít nárok. V případě navrácení do země původu bude čelit reálnému nebezpečí vážné újmy. Za případ hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů pak považuje skutečnost, že má malého syna, jenž má od svého otce odvozené povolení k trvalému pobytu. Krajský soud při svém rozhodování dostatečným způsobem nezkoumal rozhodnutí žalovaného o neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Z uvedených důvodů však měl správně rozhodnutí žalovaného zrušit. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, popřípadě její zamítnutí pro nedůvodnost. Podle žalovaného jsou jeho rozhodnutí i napadený rozsudek v souladu s právními předpisy. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením stěžovatelky, že se jí uvedenými azylovými důvody nezabýval. Skutečný stav věci zjistil řádně a podrobně se vypořádal se všemi jejími tvrzeními, přičemž je neshledal azylově relevantními. Setrval též na svém závěru, že stěžovatelka může na nezbytně nutnou dobu vycestovat do své vlasti, a zlegalizovat tam svůj pobyt v ČR, zatímco o syna se může po tuto nezbytně nutnou dobu postarat jeho otec, s nímž žije v jedné domácnosti. Námitku spočívající v hrozbě reálného nebezpečí vážné újmy považuje žalovaný za účelovou, neboť ji stěžovatelka uplatnila až v kasační stížnosti, ač tak mohla a měla učinit dříve.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Jelikož jde o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021, otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Sama stěžovatelka netvrdí, v čem okolnosti jejího případu splňují podmínky přijatelnosti ve smyslu tímto usnesením vymezených kritérií.

[6] Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatelky, protože kasační stížnost z velké části pouze opakuje tvrzení, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, a proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. S touto námitkou se však krajský soud dostatečně a srozumitelně vypořádal. Rozsudek krajského soudu tudíž není nepřezkoumatelný. Z rozsudku je zřejmé, na základě kterých podkladů, úvah a důvodů krajský soud žalobu zamítl, přičemž se dostatečným a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi žalobními námitkami.

pokračování

[7] Dále stěžovatelka pouze obecně namítala, že žalovaný a soud jen na základě její výpovědi dospěli k závěru, že důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany spočívají pouze v legalizaci pobytu na území ČR. Relevantně tedy nezpochybňuje závěry žalovaného, potvrzené krajským soudem, že hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha stěžovatelky legalizovat si tímto způsobem další pobyt na území ČR, kde žije její nyní čtyřletý syn, jenž má dle jejího tvrzení povolení k trvalému pobytu odvozené od svého otce. Lze poukázat na to, že stěžovatelka v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 20. 2. 2019 na přímou otázku potvrdila, že důvodem její žádosti je snaha o legalizaci pobytu na území ČR, aby zde mohla být se synem, žádný jiný důvod neuvedla. V průběhu správního řízení stěžovatelka nesdělila a ani později nebyly zjištěny žádné jiné, azylově relevantní skutečnosti. Nelze je dovodit ani z celkového kontextu jejich vyjádření. Dle ustálené judikatury nemá žalovaný (soud) povinnost sám domýšlet důvody pro udělení mezinárodní ochrany žadatelem neuplatněné (např. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2004, čj. 5 Azs 50/2003-47). Žalovaný (soud) není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o mezinárodní ochranu uvedl jako důvody, pro které o ni žádá. Uvedl-li v řízení před žalovaným pouze důvody ekonomické (resp. snahu o legalizaci pobytu jako v nyní projednávané věci), nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav, jestliže nezjišťoval důvody jiné, žadatelem ve správním řízení neuváděné (např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003-42).

[8] Žalovaný i krajský soud tedy správně vyšli ze skutečnosti, že jediným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelka učinila snahu o legalizaci svého pobytu poté, co pozbyla povolení k dlouhodobému pobytu. Z konstantní rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu vyplývá, že samotná snaha o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 19. 10. 2006, čj. 3 Azs 50/2006-55, nebo z poslední doby ze dne 27. 10. 2020, čj. 10 Azs 235/2020-35, bod 8).

[9] Až v kasační stížnosti stěžovatelka nově zmínila hrozbu nebezpečí vážné újmy v případě jejího návratu do Vietnamu, aniž to však blíže rozvedla. Nově také namítla, že žalovaný ani soud neměli vycházet pouze z obecné a neaktuální zprávy IOM o Vietnamu, a uvedla, že její malý syn představuje případ hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že stěžovatelka měla možnost (a povinnost) uvést tyto skutečnosti a námitky během předcházejícího řízení. Pokud tak neučinila a ani nyní netvrdí, že tak učinit nemohla, jde o kasační námitky nepřijatelné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021, odmítl pro nepřijatelnost.

[11] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4., a usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Žalovanému, který měl ve věci úspěch, nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. září 2021

Petr Mikeš
předseda senátu